

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 100/ს
28/02/2023

100-21-4-202302281752

დუშეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ნაღვარევში სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მიერ „ჩრდილოეთ კავკასია - ამიერკავკასიის“ 1 200 მმ მაგისტრალური გაზსადენის (196-197 კმ-ზე) მდ. არაგვის ნაპირდაცვითი (ნაპირსამაგრი) სამუშაოების განხორციელებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია დუშეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ნაღვარევში „ჩრდილოეთ კავკასია - ამიერკავკასიის“ 1 200 მმ მაგისტრალური გაზსადენის 196-197 კმ-ზე მდ. არაგვის ნაპირდაცვითი (ნაპირსამაგრი) სამუშაოების განხორციელების სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს დუშეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ნაღვარევში მდ. არაგვის მარჯვენა ნაპირზე. საპროექტო უბანზე გაზსადენი განთავსებული იყო მიწისქვეშ, თუმცა ეროზიული პროცესების შედეგად მოხდა მდ. არაგვის მარჯვენა ნაპირის წარეცხვა და სატრანზიტო 1 200 მმ-იანი გაზსადენის დაახლოებით 200 მეტრი სიგრძის მქონე მონაკვეთის გაშიშვლება, რის შედეგადაც აღნიშნული მონაკვეთი აღმოჩნდა მდინარის ახლადშექმნილ კალაპოტში. მოქმედი მაგისტრალური გაზსადენის დასაცავად და მდ. არაგვის მარჯვენა ნაპირზე განვითარებული ეროზიული პროცესების შესაჩერებლად, პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია 390 მეტრი სიგრძის ბეტონის საყრდენი კედლის მოწყობა, ხოლო ნაპირსამაგრი ნაგებობის უკან მოქმედი მილსადენის დაფარვა გრუნტით. საპროექტო კედლის საწყისი და ბოლო წერტილის GPS კოორდინატებია: X – 466439, Y – 4696226; X – 466132, Y – 4696465. პროექტის ფარგლებში ასევე გათვალისწინებულია რკინაბეტონის კედლისა და სადრენაჟო მილების მოწყობა, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი იქნება წყლის მიმართვა კალაპოტისკენ. როგორც სკრინინგის განცხადებაშია აღნიშნული მდინარე არაგვის ადიდების შემთხვევაში სატრანზიტო მაგისტრალური მილსადენის მთლიანობა საფრთხის ქვეშ დადგება და აღნიშნულიდან გამომდინარე, სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას აუცილებელია მდინარის ძირითადი ნაკადის მარცხენა ნაპირთან შენარჩუნება. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 44 მეტრით.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საპროექტო ნაპირდამცავი ნაგებობა წარმოადგენს ბეტონის საფეხუროვან კედელს, რომლის მოწყობისას გამოყენებული იქნება მძიმე ყინვაგამძლე ბეტონი (B25 F200 W6 ტიპის). ბეტონის კედელს წინა და უკანა მხარეს ექნება

ეგრეთწოდებული „ქუსლი,“ რაც დაიცავს კედელს გადაყირავებისგან. დამცავი კედელი დაფუძნებული იქნება დიდი ზომის ლოდნარზე, რაც უზრუნველყოფს მის მდგრადობას. კედლის ფუნდამენტი-ჰორიზონტალური ნაწილი ჩაცილებული იქნება წარეცხვის დონეს 0,5 მეტრით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ბეტონის კედელი შედგება 15 მეტრიანი დამოუკიდებელი სექციისგან, რომელთა შორის იქნება 2-3 სმ-ის ტემპერატურული ნაკერი, რომლის შევსება მოხდება პენოპლასტის ფენით. კედლის უკანა მხარეს გახსადენის მიმართულებით მოხდება გრუნტის შეტანა და გახსადენის დაფარვა შესაბამისი სისქის ფენით. ბეტონის კედელში აგრეთვე გათვალისწინებულია სადრენაჟო მილების მოწყობა, რაც უზრუნველყოფს კედლის უკან დაგროვებული წყლის მდინარის კალაპოტში დაწრეტას. ბეტონის კედლის მიწისქვეშა ნაწილები დაფარული იქნება ჰიდროიზოლაციით. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული მცირე ხევის კალაპოტის რკინაბეტონის ღარებში მოქცევა, ხოლო რკინაბეტონის კედელს შორის დატოვებულ ღიობში წყლის გატარება მდინარის კალაპოტის მიმართულებით. წარმოდგენილი shp ფაილების მიხედვით, საპროექტო რკინაბეტონის ღარების სიგრძე შეადგენს 122 და 52 მეტრს. დოკუმენტის თანახმად, ბეტონის დამცავი კედლის მოწყობამდე უზრუნველყოფილი იქნება მოქმედ მილსადენზე დაზიანებული საიზოლაციო საფარის აღდგენა. ბეტონის კედლის მოწყობა გათვალისწინებულია მოქმედი გახსადენიდან 6 მეტრში, რაც გამორიცხავს სამშენებლო სამუშაოების შესრულებისას მის დაზიანებას. საპროექტო ბეტონის კედლის სიმაღლე მერყეობს - 5 მეტრიდან 6,4 მეტრამდე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნაპირდამცავი ნაგებობა გაანგარიშებულია მდ. არაგვის ჰიდროლოგიური რეჟიმის გათვალისწინებით. მდ. არაგვის სიგრძეა 41 კმ, ხოლო წყალშემკრები აუზის ფართობი - 335 კმ². საპროექტო ტერიტორიაზე მდინარე არაგვი მოედინებოდა ორ ტოტად. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ საპროექტო უბანზე მოსაწყობ ნაპირსამაგრ ნაგებობას კვეთს მდინარის მარჯვენა მცირე, უსახელო შენაკადი. წყლის მაქსიმალური ხარჯები 100 წლიანი განმეორებადობის მიხედვით მდ. არაგვის 483 მ³/წმ-ს შეადგენს, ხოლო უსახელო შენაკადის - 22,6 მ³/წმ-ს. მდ. არაგვის კალაპოტის ზოგადი გარეცხვის საშუალო სიღრმე საპროექტო უბანზე 2,80 მეტრის ტოლია, ხოლო კალაპოტის მოსალოდნელი ზოგადი გარეცხვის მაქსიმალური სიღრმე შეადგენს 4,48≈4,50 მეტრს.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ნაპირდაცვითი სამუშაოების განხორციელების პროცესში გამოყენებული იქნება რვა ბეტონშიდი, ოთხი თვითმცლელი სატვირთო მანქანა, ორი ბულდოზერი და ექსკავატორი მუხლუხო სვლაზე. პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია დროებითი ბაზის მოწყობა, სადაც კონტრაქტორი განახორციელებს მშენებლობისათვის საჭირო ტექნიკის, მასალისა და ფასონური ნაწილების, ასევე დამცავი კედლის უკანა, მილსადენის დასაფარად და კედელს შორის სივრცის შესავსებად საჭირო გრუნტის დროებით დასაწყობებას, ასევე უზრუნველყოფს საყოფაცხოვრებო ნარჩენების განთავსებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ნაპირდაცვითი სამუშაოების პირველ ეტაპზე განხორციელდება საპროექტო ობიექტთან მისასვლელი გზის შერჩევა-წესრიგში მოყვანა, მანქანა-მექანიზმების შემოყვანა. მეორე ეტაპზე განხორციელდება ბეტონის კედლისთვის ქვაბულის დამუშავება. მესამე ეტაპზე მოხდება საპროექტო ბეტონის კედლის მოწყობა. მეოთხე ეტაპზე მოხდება დამცავი კედლის უკანა სივრცის გრუნტით შევსება და დატკეპნა. ხოლო, ბოლო (მეხუთე) ეტაპზე განხორციელდება დემობილიზაცია. სამუშაოების

განხორციელებისათვის გათვალისწინებულია 2-6 თვე, ხოლო მშენებლობაზე დასაქმდება 30 ადამიანი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, პროექტის განხორციელებისას ემისიების სტაციონარული ობიექტები გამოყენებული არ იქნება. მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ძირითადი წყარო იქნება სამშენებლო სამუშაოებში ჩართული ავტოსატრანსპორტო საშუალებები და სამშენებლო ტექნიკა. ზემოქმედების შემცირების მიზნით გათვალისწინებულია შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, კერძოდ, მოხდება სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების რეგულარული შემოწმება გამართულობაზე და გაუმართაობის შემთხვევაში მათი მუშაობის აკრძალვა. ასევე, უმნიშვნელო ამტვერება მოხდება ინერტული მასალების მართვის პროცესში, თუმცა მასალების ტრანსპორტირებისას გათვალისწინებულია მარაგადახურული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამოყენება და სხვა. აღსანიშნავია, რომ სამუშაოებს ექნება დროებითი ხასიათი. შესაბამისად, მშენებლობის ეტაპი ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მნიშვნელოვან ნეგატიურ ზემოქმედებას ვერ მოახდენს.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ნაპირსამაგრი ნაგებობის მოწყობისას ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელების ძირითადი წყარო იქნება სამშენებლო სამუშაოებში ჩართული ავტოსატრანსპორტო საშუალებები და სამშენებლო ტექნიკა. აღსანიშნავია, რომ სამშენებლო ტექნიკის მიერ სამუშაოები განხორციელდება მხოლოდ დღის საათებში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან (44 მეტრი) სამუშაოების ხანგრძლივობის გათვალისწინებით (2-6 თვე) იქნება დროებითი ხასიათის და არ გამოიწვევს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას.

წარმოდგენილი ინფორმაციის შესაბამისად, ნაპირდაცვითი სამუშაოების სპეციფიკის გათვალისწინებით, მდ. არაგვის და გრუნტის დაბინძურების ძირითადი რისკები უკავშირდება გაუთვალისწინებელ შემთხვევებს, როგორცაა: ნარჩენების არასწორი მართვა, ტექნიკისა და სატრანსპორტო საშუალებების გაუმართაობის გამო ნავთობპროდუქტების დაღვრა და სხვა. მსგავსი შემთხვევების თავიდან აცილების მიზნით, სამშენებლო დერეფანში მოხდება სხვადასხვა დამაბინძურებლის მოხვედრის პრევენცია. ხოლო, თუ ავარიული ან სხვა შემთხვევის გამო მაინც მოხდა დაბინძურება, გათვალისწინებულია მისი წყაროსა და კერის გადაუდებელი ლიკვიდაცია. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ვინაიდან სამშენებლო სამუშაოების წარმოება დაგეგმილია მდინარის კალაპოტში, მოსალოდნელია დროებითი ხასიათის უარყოფითი ზემოქმედება მდინარის წყლის ხარისხსა და იქთიოფაუნაზე. აღნიშნული ზეგავლენის თავიდან ასაცილებლად, სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება წყალმცირობის პერიოდში. დაღვრების, და სხვა სახის დაბინძურების პრევენციისა და ნარჩენების სწორი მართვის განხორციელება ხელს შეუწყობს მდინარის წყლის ხარისხსა და იქთიოფაუნაზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირებას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ნაპირსამაგრი ნაგებობის მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია როგორც სახიფათო, ისე არასახიფათო და ინერტული ნარჩენების წარმოქმნა. ნარჩენების განთავსება მოხდება სეპარირებულად, სპეციალურად გამოყოფილ ურნებში. პროექტის მშენებლობის ეტაპზე, ნარჩენების მართვა განხორციელდება ნარჩენების მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად. რაც შეეხება სახიფათო ნარჩენებს, მათი გადაცემა მოხდება შესაბამისი ლიცენზიის მქონე ორგანიზაციისთვის შემდგომი მართვის მიზნით.

საინჟინრო-გეოლოგიური თვალსაზრისით, საკვლევი უბანი მდებარეობს სოფელ ნაღვარევის მოპირდაპირედ, მდ. არაგვის ჭალაში. საქართველოს ტექტონიკური დარაიონების მიხედვით განეკუთვნება კავკასიონის სამხრეთი ფერდის ნაოჭა სისტემას, მესტია-თიანეთის ზონის, შოვი-ფასანაურის ქვეზონას. იგი აგებულია ცარცული ასაკის ფლიშური ნალექებით. რომლებიც ინტენსიურად არის დისლოცირებული ასიმეტრიული სამხრეთისკენ გადახრილი ნაოჭებით. საკვლევი უბნის და მიმდებარე ტერიტორიის გეოლოგიურ აგებულებაში მონაწილეობენ ნალექები, ქვედა ცარცული და მეოთხეული ასაკის ნალექები. ლითოლოგიურად ქვედა ცარცული ასაკის ფლიშური ნალექები წარმოდგენილია: მომწვანო-ნაცრისფერი წვრილ და საშუალო მარცვლოვანი, ძირითადად პლაგიოკლაზკვარცხანი, იშვიათად კარბონატული ქვიშაქვებით და ნაცრისფერი ან მუქი ნაცრისფერი ალევროლიტებით და თიხაფიქლებით. საკვლევი ტერიტორიის ფარგლებში მეოთხეული ასაკის ნალექებიდან გავრცელებულია შემდეგი გენეტიკური ტიპები: ალუვიური, პროლუვიური, ალუვიურპროლუვიური, დელუვიური, ალუვიურ-დელუვიური და ტექნოგენური გრუნტები. საკვლევ ტერიტორიაზე გამოყოფილი იქნა ორი საინჟინრო-გეოლოგიური ელემენტი: სგე 1 - ალუვიური გრუნტი წარმოდგენილია კარგად და საშუალოდ დამრგვალებული კაჟარ-კენჭნარით, ხრემის, ქვიშის და ქვიშნარის შემავსებლით; სგე 2 - ალუვიური გრუნტი წარმოდგენილია ლოდნარით, კაჟარ-კენჭნარით და ქვიშა-ხრემის შემავსებლით. საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია მიეკუთვნება III (რთულ) კატეგორიას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე და მის მიმდებარედ არ ფიქსირდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, ტყით მჭიდროდ დაფარული და დაცული ტერიტორიები, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. საპროექტო ტერიტორიაზე მდ. არაგვი მოედინება ორ ტოტად შესაბამისად, ტერიტორია მოკლებულია ნიადაგის ნაყოფიერ ფენას. პროექტის ფარგლებში, მცენარეული საფარის სიმწირის გათვალისწინებით, ხე-მცენარეების ჭრა დაგეგმილი არ არის. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში, ბიოლოგიურ გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გადაეგზავნა დუშეთის მუნიციპალიტეტის მერიას საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, საზოგადოების მხრიდან, აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით, წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილისა და ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.13 ქვეპუნქტების საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ დუშეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ნაღვარევი სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მიერ „ჩრდილოეთ კავკასია - ამიერკავკასიის“ 1 200 მმ მაგისტრალური გაზსადენის (196-197 კმ-ზე) მდ. არაგვის ნაპირდაცვითი (ნაპირსამაგრი) სამუშაოების განხორციელება არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად,

უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტებით დადგენილი მოთხოვნებისა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვა;

3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დუშეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ ფიცხელაური

სააგენტოს უფროსი

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო